

Door *Caroline Wisse-Weldam*

Sms-taal

Inleiding

We sms'en, appen, msn'en, pingen en twitteren ons suf. Het is snel en we sturen het liefst zo kort mogelijke berichtjes vol afkortingen. Daar zitten heel wat woorden uit het Engels bij en ook gebruiken we heel wat nieuwe afkortingen. Hoe ontstaan die nieuwe afkortingen en hoe is eigenlijk onze taal ontstaan?

Opzet van deze lesbrief

Deze lesbrief gaat over het ontstaan van taal en sms-taal. Talen leven, en veranderen daardoor. Er komen nieuwe woorden bij en er verdwijnen woorden. Aan de hand van filmpjes ga je het ontstaan van de Nederlandse taal onderzoeken, luister je naar de eerst gevonden Nederlandse tekst op muziek en ga je onze spreektaal omzetten naar sms-taal. Veel taalplezier!

Opdracht 1

In het volgende filmpje wordt uitgelegd hoe de Nederlandse taal ontstaan is:

www.youtube.com/watch?v=oj80XW74ILU.

Bekijk het filmpje en beantwoord de vragen in een groepje.

- 1 Wanneer is de eerste Nederlandse tekst geschreven?
- 2 Bij welke talen hoort het Nederlands?
- 3 Werd het oud-Nederlands door het volk of door de edelen gesproken?
- 4 Wie worden er met 'het volk' bedoeld?
- 5 Hoe werd het Nederlands voor 1100 gebruikt: als spreektaal of als schrijftaal?
- 6 Hoe werden verhalen verteld?
- 7 Wat is een bekend lied?
- 8 Wat valt op aan dit lied?
- 9 Waarom kun je het oud-Nederlands vergelijken met straattaal?
- 10 Voor wie is straattaal bedoeld?

Opdracht 2

Van de eerste Nederlandse tekst zijn verschillende liedjes gemaakt. Dit is er een van:

www.youtube.com/watch?v=rCL3q_xk39s.

Bekijk het filmpje en vul het schema in. Je kunt het filmpje van opdracht 1 ook gebruiken.

Eerste Nederlandse tekst	Betekenis
hebban olla vogala nestas hagunnan	
hinase hic anda tu	
wat unbidan we nu	

Opdracht 3

Bekijk het volgende filmpje over het ontstaan van jongerentaal/sms-taal:
www.youtube.com/watch?v=d9Sfe2W6sj0.

Beantwoord de vragen.

- 1 Tegenwoordig is sms-taal bijna een eigen taal. Als je het niet 'spreekt', snap je er niks van. Waarom wordt sms-taal gebruikt?
- 2 Wat betekenen de volgende sms-afkortingen?
  - 2d
  - akg
  - biw
  - brb
  - bzt
  - b'tje
  - dk
  - lol
  - l8ter
  - ly
  - maw
  - olotw
  - t2h
  - whco
  - zsm
- 3 Een aantal afkortingen komt uit een andere taal.
  - a Welke zijn dat?
  - b Uit welke taal zijn deze afkortingen afkomstig?
- 4 Welke afkortingen zijn officiële afkortingen?
- 5 Bedenk zelf nog tien voorbeelden van sms-taal en geef de betekenis.
- 6 Vorm een tweetal.

Schrijf allebei een tekst van zes zinnen. Je kunt kiezen uit de onderwerpen:

  - a de eerste Nederlandse tekst
  - b spreektaal
  - c jongerentaal
  - d sms-taal

Denk aan de spellingsregels!

Ruil van tekst.

Maak van de tekst van je buurman/-vrouw een whatsapp. Gebruik afkortingen!

'Stuur' de whatsapp naar je buurman/-vrouw.

Kijk of je jouw eigen tekst nog herkent in de whatsapp.

Wat zijn de verschillen?

Opdracht 4

Houd een klassengesprek.

Prat er met elkaar over wat er in de toekomst het meest in onze taal, het Nederlands, gaat veranderen. Denk hierbij aan uitspraak, schrijfwijze, dialecten, afkortingen, nieuwe woorden, songteksten en verhalen.